

"ԱՋԳ.՝ ԳՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԱՆԿԱՆ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

بيانات * جريدة ارمنية سياسية ادبية اقتصادية وصحفية

Երկր. և Տնտ. Ժ. ԱճԻՄԵԱՆ
Խմբագրապետ
ԲՕՖ. Ս. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ
Վարիչ - Խմբագիր
Ծ. ՊԱԼԵԱՆ

«LIPANAN»
JOURNAL ARMÉNIEN
POLITIQUE LITTÉRAIRE
Place des canons
BEYROUTH LIAN
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
J. ADJEMIAN

ՀԱՐԱՐ
16
ՕԳՈՍՏՈՍ
1930

ԲՈՒՆԱՐԿՈՒԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՍՈՒՐԻԱ ար. 350 Ս Դ
ՎԵՐԱՄՈՒՑ 200 »
ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐ. 6 ՅՈՒՐ
ՎԵՐԱՄՈՒՑ 4 »
Հասց. Բլաժ Տէ Գաճճ
Է ԵՐՈՒԹ - Լիբանան

Զ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 485

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՂԳԵԱՐԹԻ ԵՒ ՀԱՐԱՐ ՕՐԵՐ

ԶԵՆԻՔ 3 Ս. ԴԱՀԵԿԱՆ

ՔՐՏԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒՄ ԵՒ ԹՈՒՐԲԻԱ ԹՈՒՐԲ. ՆԵՐԲ. ԿԵԱՆՔԸՆ

Կամիքներ

ԴԺԲԱՂԴԱԲԱՐ ԶԷ ՍԵՌԱՍ

Անցեալ Յունիսի կեսն իվեր շարունակուող եւ հետզհետէ կանոնաւոր պատերազմի հանգամանք ստացող Քրտական շարժումը, աւելի շտապը Յեղափոխութիւնը, իրարու գէտ յարած է երեք կրօնակից ժողովուրդներ Քիւրտ, Պարսիկ եւ Թուրք:

Քրտական ներկայ շարժումը, որ դարաւոր ստրկութեան մը դէմ ազատութեան պայքար մ'է, աւելի կազմակերպուած է ու աւելի խոստումնալից քան հինգ տարիներ առաջ Անգարայի կառավարութեան վճռական հարձակումը ջախջախուած Շէյխ Սայիտեան ըմբոստութիւնը:

Իրենց ազատագրութեան համար յետ պատերազմեան համեմատաբար խաղաղ մէկ շրջանը ընտրելով, երբեմնի միահեծան Մարտական ռազմիկ ու ապստամբ դաւաճները, քաղաքակիրթ մարդկութեան հասկնել կողմէն թէ իրաւագուրդ ու անտեսուած փոքրամասնութիւններ երբ և իցէ իզօրութեն իրենց միջոցներով ձեռք բերելու այն արդար իրաւունքները զորս աշխարհի մեծերը, դատապարտելի խոստումնադրութեամբ կը զլանան պաշտպանել:

Հապի մի քանի հարիւր ձիաւորներու յարձակումով սկսած ու կարճ ժամանակ մը վերջ Անտուրուի, Պարսկաստանի, Իրաքի եւ Սուրիոյ մէջ ցրուած մօտաւորապէս երկու միլիոն Քիւրտերու օմանգակութիւնը ապահոված Քրտական Յեղափոխութիւնը արդարեւ ունեցաւ յաջմանակներ եւ Պարսկաստանի սահմանամերձ Թրքական շրջաններու մամուլութիւնէն օգտուելով կը կարծէր մէկ հարուածով ձեռք բերել այն յաջողութիւնը զոր համայնարհային Պատերազմի նախօրեակին երազած էր Գերմանիա:

Քրտական ոյժեր մինչեւ այսօր օգնութիւններ կ'ստանան փոքր Մասիքի զօրքէն որ Պարսկական սահմանի մէջ կիցնայ սակայն նկատելի է որ Թրքական ոյժեր կը համախմբուին Արարատի շուրջ ջախջախիչ հարուած տալու համար Քրտական կեդրոնական ոյժերու, սկսած պահպանուող յարձակումները գործել, գրաւեցին Թէնտիւքը, Աշ Ղիւանը, սուրէ անցուցին Թրքական հպատակներն ու կառավարական պաշտօնեաները. ահապէս բնակչու թիւնէն ստանալով ամէն աջակցութիւն:

Զէյանի մէջ մեծ կորուստներ ունեցան սակայն ինչպիսիք հանգամանք առած շարժումը չսեղմուեցաւ երբէք: Երկու թիւ բաժնուած սկըսան յառաջանալ: Սաիտ Բէսուլի թիւը հասաւ ու գրաւեց Արճէշը իսկ միւսը սուլիմիին թիւը: Տէնտիւքի եւ Պաքիսի ռազմական մարտերը:

Յաջմանակներ թիւերը Արճէշի մէջ յայտարարեցին Քրտական Անկախ Հանրապետութիւն, Նախագահ Նշանակուեցաւ Պարօ Հասօ Թէլլի Փաշա, Իհան Նուրի Փաշա Ընդհ. Հրամանատար, Նատիք Նէճատէժ կառավարիչ իսկ Արճէշ Մայրաքաղաքը:

Այս յաջմանակը սակայն շատ կարճատեւ եղաւ, հեռադրական պաշտօնեայ մը յաջողեցաւ Արճէշի անկումը տեղեկացնել Թրքական Ընդհանուր Հրամանատարութեան եւ Թրքական Օգային ու Յամաքային ոյժեր փոխեցին կացութիւնը:

Թրքական բանակ 30000էն բարձրացաւ 60,000 ի ինչ որ ենթադրել կուտայ թէ Անգարայի կառավարութիւնը ինքզինք զտաւ Քրտական կազմա կերպեալ ըմբոստութեան մը զիմացը, շարաթներէ իվեր օգնական հուր կը տեղան Արարատի անմատչելի կողերուն վրայ. գրաւուեցաւ Արճէշ: Եւ Թրքական ոյժերու հրամանատար Սաիք Փաշա բանակատեցին. հաստատեց Արարատի կամ Թրքական յորջորջումով Ազըր Տալի ստորոտը:

Քրտական ապստամբութեան անմիջական հետեւանքը եղաւ Թրքա — Պարսիկ յարաբերութեանց ձգտումը: Պարսկաստանի Սահմաններէն օրէ օր արձակ համարձակ Քրտական ոյժերու Թրքական հող մտնելով ըմբոստներու օգնելը այն համոզումը կազմել տուաւ Թրքական շրջանակներու թէ պարսկաստան կը քաջալերէ ըմբոստները. Թրքական ոյժեր մինչեւ ութսուն քիլոմէթր թափանցեցին պարսկական հող ու վերագարձան Արարատի ճակատ եւ սակայն Քրտական ոյժեր ըստ առաջնոյն չգաղթեցան պարսկաստանէն դէպի ճակատ քաշել: Թրքական կառավարութիւնը երկու խիստ ծանուցաւ քիւրդերը զրկեց, պարսկաստան բաւական վերջ ու ժխտական պատառիտ մը միայն զրկեց, ինչ որ աւելի զայրացուցած է Թրքական շրջանակները: Սպառ յաղթի պետ Ֆէվիլի Փաշա ճակատները քննելու պաշտօն ստանձնած է: Նոյն իսկ զրոյց կը շրջի թէ Հանր. Նախագահ Ղազի Փաշա անձամբ պիտի վարէ պատերազմական գործողութիւնները:

Ինչ ալ ըլլայ Քրտական շարժումի վախճանը, ու անառակելի է թէ քիւրդը, ընդհանուր պատերազմի արհաւիրքներէն չօգտուող միակ ցեղը իրաւունք ունի իր ձեռքին մէջ առնելու իր ճակատագիրը որ Մարական հաբրտութեան շիջումէն իվեր շանձնուած է գանդապան ձեռքերու:

Հաւանական է որ ներկայ ըմբոստութիւնն ալ վերջնայ ինչպիսի թուրքիոյ սակայն ասիկա վերջնական յաղթանակ մը պիտի չըլլայ, յեղափոխական ոգին պիտի մնայ միշտ վառ եւ արդար իրաւունքի համար կատարուած պայքարը խեղդելու ջանացող Թուրքիա ինքզինք պիտի գտնէ նորանոր պայքարներու հանգէպ:

Հետեւապէս աւելի արամաքանական ու չահաքեր է ձեռնարկան ռազմութիւնը Թուրքիա մէջ եւ հազարաւորական վարչաձեռն յետ պատերազմեան զը-

ԱՋԱՏ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ Մ. ՔԵՄԱԼ ԵՒ ԻՍՄԷԹ ՓԱՇԱՆԵՐ ԴԱՄ ԳԻՄԱՅ

Մօտաւորապէս ամիսներ իվեր Քրտական ապստամբութեան դէմ պայքարող արդիական Թուրքիոյ մէջ այս օրերս, Ներքին տաղ-նապ մըն այ սկսած է: Քեմալական կառավարութիւնը, որ կազմակերպութեան օրէն մինչ յայտարարեց իր ձեռքին մէջ աւելի երկր-մի ինդարձակաժաւալ Օսմանեան կոյսութեան յոյժ կրճատուած սահմաններու ճակատագիրը, իրեն աւելի միահեծան տէրը, շատ քան պիտի կորսնցնէ իր համայնքն ու հեղինակութենէն:

«Ազատ Հանրապետական» անունով նոր կուսակցութեան մը հիմնադրումն են շարժառարկող Թրքական Գեապան Ֆէյիի Պէյի որ իր պաշտօնէն հրաժարելով Պոլսոյ մէջ սկսած է ջանալ մարմին տալու համար այս նոր կուսակցութեան որ իր յաջողութիւն կ'ըսուի:

Իրականին մէջ անիկայ կապ ունի Քրտական ապստամբութեան եւ Անգարայի ներկայ ճնշողական վարչաձեռն հետ, որու հետեւանքով կըսուի թէ Թրքական պողովարտեայ երկապետութեան Մ. Քէմալ եւ Իսմէթ Փաշաներու միջեւ ծայր տուած է հակառակութիւն. ու առաջինը իրեն արդիական Թուրքիոյ հիմնադիրը չեներ որ ստրկացած ցեղ մը ազատագրութեան պայքար մղէ. երկրորդը մեզմ քաղաքականութեան կողմնակից է:

Ազգային Մեծ Ժողովը, որ ըստ երեւոյթին պաշտպան է ներկայ իրաւակարգերու, Մեծ հակում ցոյց կուտայ Ազատ Հանրապետական ընդդիմադիր կուսակցութեան, Ժողովրդական Միտարար կուսակցութիւնը որու 315 անդամներէ բաղկացեալ Խորհրդարանական Մարմինը նոյնպէս ցարգ Միտարար էր. յետ այսու շերտուորուած է Լեւոնտալի կուսակցութեան կազմակերպութեամբ արդէն առաջին տարի երես փոխաններու մեծամասնութիւնը սիրայօժար անգամակցած են նոր կուսակցութեան:

Այս շերտաւորումի անմիջական հետեւանքը կը նկատուի Վարչապետ Ըմէթ Փաշայի գիրքին խախտումը եւ հաւանաբար Հանրապետական Նախագահի փոփոխութիւն թէն ֆէյիի:

րութիւնը ընդգրկելով, օր առաջ վերջ տալ արիւնահեղութեան որ աղիտաւոր պիտի լըտայ երկու կողմերու համար ալ մինչ Անգարայի հաւանութեամբ եւ նախաձեռնութեամբ կատարուելիք ասպետական ժէսթը Թուրքիոյ արդիական կառավարութեան համար պիտի ապահովէ քրտական հազարաւոր երկիր մը, ինչպէս կ'ովկասեան երրեակ Դաշակցութիւնը ի Բուսիա, Սուրիական, հեղեակ համաձայնութիւնն ի Սուրիա եւ Բրիտանական հազարաւոր թիւեր վայելող բազմաթիւ ազատագրեալ ժողովուրդներ աշխարհի զանազան մասերուն մէջ:

Ծ. ՊԱԼԵԱՆ

«Ներքին» հայաթիւրթի 60գոստոս 1930ի թիւի մէջ, հայաթիւն Դաւիթի կողմէ գրի առնուած մեղադրանքային պատմութեամբ կարգաւոր, միտքս եկաւ պատմութեամբ մը որ գրեթէ նոյն ոգին ու տարազութիւնը կը կրէ. քահանայ մը, Տէր Թօքլիսի թիւին, երկար օրացուած մը վերջ վերջապէս կը տեղեկանայ ինչ իր ծուխի ազգայիններէն մին մաւաճիւր վիճակի մէջ է: Նա թիւն ու Գալթոյն տանելով կը փութայ անոր մօտ կարգ հրահանգէն աւելի հարգ մեղադրանքի կատարման անհնարութեամբ:

Մեծ կրկնայ իր յուսախարութիւնը հիւանդը գտնելով հանգաբաժնի վիճակի մէջ:

«Դժբաղդաբար չէ մեռած» կըլլայ մեր Միւրմիստիկ պատասխանը աւելի անոյց որոնք կը հետաքրքրուին հողեմարք հիւանդի վիճակով:

Մեր Դաւիթի Դաւիթը կը վրաստանացնէ թէ արդիական Թուրքիան, արդիականաժա Պարսկաստանը եւ արդիականաշաւ ձգտող Յեղափոխական Քիւրտիստանը տալեն ու վրայ ընող ներկայ կոխնեւորուն կը մօտենանք մենք, ինչպէս նաեւ հայկական անունը կրող ամէն մահկանացու, ճիշտ մեր մեռած լաթաղի սիրահար քահանայի նախնի ձախըրութեամբ, սակայն դժբաղդաբար հիւանդները չեն մեռնիր:

Քրտական պարտութիւնները հրա (ճաք. կարգալ Գէլ Բ. սիւնակ)

Պէյ մտերմ բարեկամ է Մ. Քէմալ Ղազիին:

Նոր կուսակցութեան զարկ տալու նպատակով, Լոնտոնի Թրքական դեսպան Ֆէրիտ Պէյ եւս մտադրած է հրաժարի իր պաշտօնէն:

Նոր կուսակցութեան ծրագրի մէջ են Թուրքիոյ ներկայ անտեսական եւ երեւմտական գաղաւթութեանց լուծումը, վաճառականութեան ազատութիւն, խաղաղութեան պահպանում, մամուլի կատարեալ ազատութիւն, մենաշնորհներու ջնջում սուրբերու թեթեւացում, ընդհանուր եւ ազատ քուէարկութիւն, օտար գրաժաշտութիւնը ընդունելութիւն օտար տէրութեանց հետ հաղորդակցութիւն:

Արդիական Թուրքիոյ համար նոր դարաշրջան մը բանալու կոչուած այս կուսակցութիւնը, տարակոյս չկայ որ, մեծ ընդունելութիւն պիտի գտնէ նաեւ Թուրքիոյ արդիականացած ժողովուրդին կողմէ:

Ճ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆ ԶԱՄԱՆԱԿԱՆԻ
[Մեր Սեփական Թղթակցէն]

ՔՐՏԱԿԱՆ ԶԱՐԺՈՒՄ

ԽԱՂԱՂՈՒԹ ԵԱՆ
ԹՆՈՂԱՆՈՅԻ ՄԱՍԻՆ

ՅԵՂԱՊԵՏ ՀԱՃՈ

ԶԵՆՐԱԿԱՆ ԴՆԵՐ

Թերթերը հակասական լուրեր կը հրատարակեն տարաբաղդ Օննիկի ապամեծութեան շուրջ: Մասնաւոր կերպով Դամասկոսի եւ ուրիշ Սուրիական թերթերու նպատակն է կրօնական գոյն տալ խնդրին որպէսզի երկրին իսլամ բնակչութիւնը անով խիստ մօտէն հետաքրքրուի եւ խառն գաղափարներ կամ անգիտական դատարանի պարտադրութիւնը ոճրագործի արգարացումը:

Բարեբաղդաբար ոճրագործը, իր ներկայի չափ գաղափարաւորի անցեալով, ոչ միայն Քրիստոնէայ տարրերու այլ նաեւ Խալաֆներու մեծագոյն մասին համար ատելի մի անձնաւորութիւն է:

Որքան որ կարողացայ ձգել, ինչպեսու չափը Մուսա Ճապրիի հրատարակութիւնները ընդ տեղական կարգ մը թերթերը կաշառուած են ոճրագործի պարագաներու կողմէ ուրոնք Հալէպի առաջնակարգ կալուածատէրներն են եւ իւրեք Գալիլի մէջ գտնուող եզրօր գրած ու խնդրած են որ Ֆրանսական կառավարութեան զիմում կատարուի Թրքական Դիւանի միջոցաւ:

Ոճրագործը իր հարցաքննութեան մէջ յայտնածէր Օննիկի գիտով ու յուզւած վիճակի մէջ ինքզինքը պատշգամբէ վար նետելու: Ոճրագործը, իր տան վարի յարկի պատշգամբ ցոյց տուած էր, մինչդեռ գաղափար իշխանութիւնը գալիքին մը միջոցաւ հազիւ կարողացաւ բանալ այդ պատշգամբի դուռը որ տալիքներէ ի վեր փակ մնացած էր ու փոշով ծածկուած:

Կատարուած վկայութիւններ, ոճրագործի բնակարանի մէջ գտնուած մարդկային արեւնի հետքեր դրական փաստեր են ոճրի չափը Մուսա Ճապրիի կողմէ գործուելուն:

Արգարութիւնը պիտի տայ իր վճիռը: Բ. Գոմիսէրութեան պատուիրակ Պրն. Լափաթի, հակառակ ոճրագործի պարագաներու խնդրանքին, իր միջամտութիւնը չզլանալը շատ գէշ ազդեցութիւն գործածէ իր պարագաներուն վրայ:

Բարեբաղդութիւն մ'է անշուշտ մեր ազգային, միւսներու անտարբերութիւնը: Կատարուած գրգռէլ յայտարարութեանց հանգէպ:

Առաջնորդ Սրբազանը յոյժ գովելի քայլ մը առած եղաւ Գոմիսի յուզարթաւորութեան միջոցին ժողովուրդը յորդորելով ողջխոն, անհարկի յուզումներէ ու ցոյցերէ հեռու ըլլալ, ժողովուրդը կը ջանայ յարգել այս յորդորը, վստահ ըլլալով որ արգարութիւնը պիտի տայ իր արգար վճիռը:

Հալէպ ՏԻՒՆ. - ԿԵՆ

ՄԱՐՈՒՆԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՐՏԱՆԱԳԻՐ

Մարտիկան ծխախոտի ընկերութեան երկրորդ, Նախարարութեան կողմէ պատրաստուած հրամանագիրը որ ի մէջ այլոց կը պարունակէր 20 տարուան շահագործումի պայմանաժամ, վաւերացուած է, կարգ մը բարեփոխումներով, նախարարաց խորհուրդի կողմէ:

Ընկերութեան արտօնուած է մասնաճիւղեր բանալ Դամասկոսի եւ Հալէպի մէջ, իր բոլոր գործառնութեանց համար ենթակուած է տեղական օրէնքի տակ իսկ մասնաճիւղ մը հաստատուելու պարտաւոր պարտաւոր կառավարութեան ներկայարարելու ինքնագործ:

ԿԱՌԱՅԵՐ

ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԵՐ

« ԶԱՐԺՈՒՄ » ԶԱՐԺՈՒՄԵՐ

Յեղապետ Հաճօ, որ Համաձայն մեր պաշտօնակից Ազգային թերթի տեղեկատուութեան իր վախճան հոգինոց ոյժով իր ծննդավայրը գրաւած ու շատ մը քաջագործութիւններ ընելու վրայ էր, ձէմիլ Փաշայի գաւակներով, ու պարագաներով ձերբակալուած ու Ֆրանսական սուլթաններու տակ Դամասկոսի մէջ արգելափակուած է: 20 մեծեղ իւր 30 վերաւոր տողով, Սուրիական սահմանագլուխ ապաւանած մականակ ձերբակալուած է Հաճօ:

ՔՐՏԱԿԱՆ ԲՐՈՒԿԱՆՏ ՇԱՅԵՐ
ԿԱՄԱՒՈՐ

Մեր քաղաք ստոյգ տեղեկութեանց համաձայն, քրտական բրոնտիտներ կը ջանան ամառական 6 հնչ. ոսկիով հալկամաւորներ արձանագրել եւ զրկել Մուսուլի ճակատ սակայն հրաւէր ստացողներ յայտնած են թէ ժամանակին նոյն հանգամանքով եւ աւելի առատ թոշակով Դամասկոսի եւ Կիլիկիոյ մէջ ծառայած են առանց զրական արգիւնքի:

ՊԱՐԱԿԱՍՏԱՆ ԵՒ ՔԻՒՐՏ ՏԵՂԵՐ

Ըմբոստ ցեղեր Պարսկական կառավարութեան կողմէ դէպի ներքին գաւառներ փոխադրուած են:

Կարգ մը ցեղեր պարսկական ոյժերու հետ կը կռուին:

ՊԱՐԱԿԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԱՍԻԱՆԸ

Պարսկաստանի պատասխանը նոր Գիսպանի իւրեւրէֆէյի միջոցաւ յանձնուած է:

Պոլսոյ թերթերու տուած տեղեկութեանց համեմատ պարսկաստանի սահմաններու մէջ Քիւրտերու գէմ ձեռք առած ներկայ ճնշողական գործողութիւնները արգիւնք են Թրքական առաջարկներու գտած բնգունելութեան:

ԱՐԱՐԱՏ ԱՎԱԾԱՐՈՒՄԻ ԿՐ ՄԵԱՅ

Արարատի բարձունքներուն վրայ տպաստանած լեռնատներու պաշարումը կը շարունակուի առանց պատերազմական գործողութեան:

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԱՆՈՒՄԱՆՐ ԱՎԱԾԱՅԱՆ
ՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հաւաստի աղբիւրներէ կը տեղեկանաք թէ Ֆրանսի, կառավարութիւնը բաւականաչափ զինւորական ոյժ եւ գրահապատ ինքնաշարժներ զրկած է Սուրիական Սահմանագլուխ որու պաշտպանութեան համար տրուած են հարկ եղած հրամանները:

Քիւրտ Դաւաճի Հաւանայն?

Համաձայն Թրքական թերթերու տեղեկատուութեան, ձեռք առնուած պաշտօնական թուղթեր ցոյց կուտան Քիւրտ-Դաւաճի գործակցութիւն մը: Փառնիկ կեդրոնէն գումարներ զրկուած են Պէյրութ որ որպէս թէ, կեդրոնէն Սուրիոյ Քրտական բրոնտիտներ:

ԹՈՒՐԻՈՅ ԱՆԱՅԱՐԿԸ ՄԵՐՈՒՄ

Համաձայն Թրքական թերթերու պարսկաստանի քիւրտերու գէմ համագործակցաբար շարժելու թրքական առաջարկը մերժած է ինչ որ շատ գէշ տպագործութիւն ձգած է:

ՆՈՐ ԺԱՆՈՒՂԱԳԻՐ

Օգոստոս 13 ին Թուրքիա նոր ծանուցագիր մ'ալ տուաւ առաջարկելով որ մինչեւ 3օր յայտնէ իր տրամաբանութիւնը եւ Արարատի 1500 պաշարուած լեռնատներուն դէմ իրեն հետ համագործակցութիւնը:

Կրտուի թէ մերժումի պարագային Թրքական ոյժեր պիտի անցնին պարսկական սահմանը:

Ուրիշ ծանուցագիր մ'ըն ալ

Օգոստոս 14 ին Դահիճը յետ խորհրդակցութեան ծանուցագիր մ'ըն ալ զրկած է պահանջելով սահմաններու ճշգրտման որպէսզի կարելի ըլլայ ոյժ տալ զինւորական գործողութեանց:

Պարսկաստանի մերժումի պարագային Թրքական ոյժեր պիտի բռնաբարեն սահմանը:

Պարսկաստանի պիւրի

Կրտուի թէ Պարսկաստան պիտի չընդգրկուայ թրքական թափանցումի եւ սակայն պիտի բողոքէ Ազգ. Դաւաճիցութեան ինչ որ յուսացուած արգիւնքը պիտի չտայ Նքանի որ Թուրքիա անգամ չէ անոր:

Պարսկաստանի պատասխանը

Օգոստոս 14 ին Թուրքիոյ Արտ. Դործաւարը ստացած է պարսկական պատասխանագրին մէկ ամփոփումը որմէ կը հաստատուի թէ պարսկաստան կերպիւսաւորէ սահմանագլուխի ապահովութիւնը եւ Թուրքիոյ հետ համագործակցութեան մը հնարաւորութիւնը:

Պարսկաստան կը շարժի

Թէհրանէն Անգարա զրկուած հեռագիրներ կը յայտնեն թէ Շարսկական ոյժեր Իրագի սահմանի վերայ ընդհարումներ սկսեցած են ըմբոստներու հետ մեծ կորուստներ տալով եւ անոնց պիտի ռու կարեւոր դէմքերը բանտարկելով: Բանտարկեալները յայտնած են թէ պարսկական քիւրտներու եւ Անտաուլի մէջ մեծ ապստամբութիւն մը կազմակերպուած է:

Թուրքիա Պարսիկ նոզլի մէջ

Համաձայն Պոլսական թերթերու, որ ւաճ խիստ հրամաններուն վրայ թրքական ոյժեր մտած են պարսկական հող եւ ռազմագիտական զորք մը գրաւած, արգիւնքը համար ըմբոստներու ներխուժումը եւ պաշարուածներու փախուստը:

Առ այս նկատի չէն առնուած պարսկաստանի բողոքները:

Ասոր հետ մէկ տեղ այս պարագան թշնամութեանց պատճառ պիտի չկրնայ ըլլալ քանի որ պարսկաստան ալ սկսած է կռուիլ քրտական ոյժերու դէմ:

Բուսական միջամտութիւն

Բուսական թերթեր կը պահանջեն որ Խորհրդային Բուսիա միջամտէ եւ արգելք հանդիսանայ Թրք-պարսիկ թշնամութեանց որոնցմէ կը ջանայ օգուտի Անգլիա եւ որմէ պիտի տուածին հաստատարպէս երկու կողմեր:

Հետաքրքրական Նօթեր

ԶԱՐՈ ԱՂԱ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Ամերիկայի օրուան մարդը, Նիւ Երք հասնելուն պէս չընկալուած է հազարաւոր հետաքրքիրներէ, լրագրողներ իրարու հետ վիճարանած են զիրար կանխելու համար:

Մօս օրէն գնեկատուութեան օրէնքի տասնամեակը պիտի կատարուի, Զարօ Ազալի կարեւոր աթոռ մը պիտի յատկացուի այս հանգէպի միջոցին:

Լրագրողներէն գատ համալրաբաններու քրօնէսէօրներ ալ կը ջանան սիւրաշարի Զարօ Ազալի, անոր կալմուածքը քննելու համար:

Կալմուածքի գեղեցկութեան մրցումին ալ պիտի հրաւիրուի եւ գեղեցկութեան թագուին ընտրելու համար այժմէն հազարաւոր տղարներ խոստացուած են:

Հոյսիւրպ հեռագիտակը որ Գալիֆօրնիոյ աստղադիտարանը պատրաստել կուտայ, իրաւամբ կարելի է անուանել « Խաղաղութեան Թնգանօթ », քանի որ կուտած է ուրախութիւն անհուն խորքերը, ոչ թէ քանգիւր, այլ գիտութեան շտեմարանը բեղմնաւորելու համար:

Այս հեռագիտակը որ 5 մէթր տըրամագիւծ ունի, պիտի կրնայ կեղծութեան մէկ միլիոն շնորհամ աւելի լոյս քան ինչ որ կրնէ մեր աչքը որու ընթերցում տրամադրուած մօտաւորապէս կէս սանթիմէթր է: Բայց հեռագիտակին կեդրոնացուցած այս գորաւոր լոյսը միջոց պիտի արդիւնաւորուի շնորհիւ լուսանկարչական ապակիի մը, որ գրեթէ անընդհատ պիտի կուտակէ հասած լոյսը, մինչդեռ մարդկային ընդունակ է մէկ ասանկերով երկվայրկեան: Այս համեմատութիւնը նկատի ունենալով կը հաշուուի որ նոր հեռագիտակը պիտի կարենայ լուսանկարել մեր աչքին անսանելի ամենատկար աստղերէն հազար միլիառ անգամ նուազ լոյս ունեցող աստղերը:

Հեռագիտակին երկայնութիւնը պիտի ըլլայ քուսն մէթր, տրամագիւծը վեց մէթր: Եւ ծանրութիւնը 450 հազար քիլօ: Գոգաւոր հայելին ալ [որ հալած քուարցէ կը պատրաստուի որպէսզի վերին աստիճան յստակ ցոյց տայ ինչ ալ ըլլայ օդի բարեխառնութիւնը:] պիտի ունենայ մէկ մէթր հաստութիւն եւ պիտի կշռէ մօտ 30,000 քիլօ:

Այս հեռագիտակը պիտի կրնայ ութնապատիկ թիւը մինչեւ այսօր ծանօթ միգամածներուն ներկայիս ծանօթ միգամածներու թիւը մօտաւորապէս մէկ միլիոն է. պիտի կըրնայ լուսանկարել հարիւր անգամ աւելի տկար աստղերը, քան ինչ որ կը լուսանկարեն ներկայիս ամենագորաւոր հեռագիտակները:

Վերջապէս կը կարծուի որ նոր հեռագիտակով կարելի պիտի ըլլայ թափանցել մինչեւ սահմանները այն կողմ տիեզերքին որուն մէջ մենք կը գտնուինք:

Թէ ապագայ սերունդները պիտի կրնան ունենալ միջոցը թափանցելու միլիոնէն թուրս տիեզերքներու խորքը, ունենալով տարբեր հնարաւորութիւններ քան ներկայի գործիչները, հարցական կը մնայ մեզ համար:

Աստղագէտները չեն յուսահատիր մաքստիկ թշնամի մը դէմ որ շարունակ կը խախտէ իրենց տիրապետութեան սահմանները, այդ թշնամին անձանթն է:

Մ. Տ. Ս.

Երկրաւարժ

Երկրաւարժը զարծեալ իր վրայ խօսիլ տալ սկսած է Խալիֆայ պատճառած անգլիան կորուստներու հետեանքով:

Աշխարհի զանազան մասերուն մէջ գնահդուած 325 շարժացող կաշաններ, ամէն տարի միջին հաշուով 30000 երկրաւարժի ցնցումներ ցոյց կուտան բոլոր երկրագունդի վրայ: Այս ցնցումներէն 30ը վնասակար են որոնց մէկ կարեւոր մասը պարզ ճեղքուած քնիկը պատճառէ մնացեալ մասը ամբողջ քաղաքներ կը կոծանէ:

Յարկ երկրագունդի վրայ կատարուած երկրաւարժի աղէտներէն յիշատակութեան արժանի են:

Քրիստոսի 72 թուականին վեոսովի բռնկումն ու Պոմպէա եւ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ճամբուս վրայ

ԿՈՆԿՐՏՈՒԱԾ ՍԿԱՐԵՔՆԵՐ

Կանցնիմ ծովափերից շուկային մարդկային սկզբիկ համախմբում մը կը գրաւէ ու շարունակուի. կը մօտենամ. կը տեսնեմ գետին նետուած ու կոխկոտուած սիկարէթներ. դարմանք աւելի կը սաստկանայ երբ կը տեղեկանամ թէ բազմութիւնը խոնուած է դիտելու համար հրապարակ հանուած Մաթոսեան սիկարէթներու կոխկոտուելը: Երակներու մէջ եւ կուգայ ազգայնական արիւնը և իրենց գետնի կուտած թէ հայու անունը կրող սիկարէթներու դէմ կատարուած անարգանքը կը վիրաւորէ ազգային արժանապատուութիւնը կոխկոտող անձը ինքնուրուշուած մը նետելէ վերջ կ'ըսէ ազգային արժանապատ թիւնը այս կերպով ոչ թէ անարգուած այլ քարծրացած կըլլայ վասնզի այս սիկարէթներու տէրը չուզէր յարգել զայն երբ զարգաւ իրեն ներկայացող արեւմտկիցներուն գործ տալ:

ՄԱՍԹԵՅՆԻ ՔՈՒՔԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄԱՐԱՆ

Լսած էի թէ իր եօթներորդ տարեկանը կը բոլորէ Մամիթի թոքախտաւորներու հիւանդանոցը. անց եւլ տարի 114 հիւանդներ պատապարած է որոնցմէ 21 ը բուժուած, 14 ը արձակուած, 40 ը մեռած և 39 ը դարմանուելու վրայ են. թէ հակառակ հոգեւոր պետութեան վերին հովանաւորութիւնը վայելած ըլլալուն, կարգ մը զեզումներ կատարուած են սակայն չէի ուզած հաւատալ:

Մի քանի օր առաջ Պէյրութի Գլխաւոր Կանցնի, ինձ հանդիպեցաւ ծանօթ մըր հիւանդ մը ունի յիշեալ հիւանդանոցի մէջ, հազիւ ի է հիւանդի որպէսութիւնը սկսած էի հարցնել բարեկամս ըսեց թէ թոքով մը ըսաւ Գրոյր ազգը թոքախտաւոր եղած է, երբ հոգեւոր պետ մը, պատուելի մը, իր պաշտօնակիցներու բարեացակամութիւնը շահագործելով կ'ընթացէ մահուան դատապարտուած խեղճ հիւանդներու իրաւունքը. կրնաք երեւակայել թէ ինչեր կընէ հասարակ ժողովուրդը:

Չհաւատալ կը ձեւացնեմ. ցաւալի է որ կը յարէ բարեկամս, Պէյրութի մէջ հայերէն թերթեր ու Հայ Լրագրողներ կան... կը կարմիրմ, վասնզի մերթ ԼԻԲԱՆԱՆ ի մէջ առիթ կունենամ գրելու:

— Մի կարմիր բարեկամս, թող կաշառուած խմբագրապետը և հիւանդներու իրաւունքները խեղճացնող

Հէքթիլանտա՞ր քաղաքներու կործանումը:

256 ին Միջերկրականի ծովափերէն երկրաշարժը որու զոհ դարձին 200000 մարդեր:

1820 ին Ֆինաստանի մէջ 200000 հոգի, 1868 ին և 1906 ին Էրկու անգամ կործանուեցաւ Սան Ֆրանչիսքօ քաղաքը:

400 տարուան մէջ 10 ցնցումներ եղած են Բէրուի մայրաքաղաքին մէջ, 1809 ին Սիկիլիոյ մէջ 100000 Մէսքինայի մէջ 80000 իսկ Բէճեօյի մէջ 20000 մարդեր զոհուեցան:

1902-1907 Ճաբոնի մէջ տարեկան 1600 ցնցումներ եղած են: 1703 ին զոհերու թիւը 200000ի հասաւ 1854 ին 100000ի:

1904 ին Մարթինիք կղզիի մէջ 40000 զոհեր գացին:

Բնական մեծագոյն պատուհաններն ինչ եղող երկրաշարժը, աւելի հիւսիսի է հանքերու մէջ ուր մահը անխուսափելի է:

Շարժացող ելեքսրական գնդակներ, թէ և ցնցումը զգալի կ'ընեն մի քանի րոպէ տուած, սակայն տաքիկա դարձեալ կը խաղայ իր աղէկաւոր փոքր:

1. ատուելին կարմիրն:

Այս միջադէպը պիտի չգրէի սակայն բարեկամս խախտած ինքզնիքը և լատուոյլ օտար աւարակի գրեմ: Առջարկեց նաեւ Մամիթի զատապարտելի զեզումներու մէկ ընդարձակու. փաստացի նկարագրութիւնը պարբերաբար հրատարակել ԼԻԲԱՆԱՆի սինակնորում ինչ որ պիտի աւելի յոռաջիկայ թիւէն սկսեալ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇՈՒՐՁ

ԼԻԲԱՆԱՆ ի մէջ Հայկաչէնի շուրջ գրուածը կարդացի. գրուած նօթերը գոհացուցիչ գտայ սակայն կարեւոր պարագայ մը ուշադրութիւնս գրաւեց. այս կողմի Հայաթագի ու թագեցիներու սոռոջ պահակաւ գործին շուրջ բոլորուած անձերը առհասարակ կը պատկանին Դաշնակ կուսակցութեան. անոր գաղտնիքը ցարդ չկրցի լուծել. ինքիւրենս կը հարցնեմ թէ արդեօք մեր Դաշնակ եղբայրները այս միսիոնին լծուած են մարգարեական թէ շահախորակաւ նկատումներով. բաց աստի ո՞ր է մեր միւս կուսակցականները, ո՞ր են իրարու դէմ ճակատ յարգարող չափահանները:

Ինչ ալ ըլլայ Դաշնակցական եղբայրներու միսիոնին զրգապատճառը նոյնիսկ եթէ կուսակցական բրօքականտ կամ նիւթապէս օգտուելու գիտում, գովելի կը գտնեմ իրենց այս ուղղութիւնը և կը փափաքեմ որ այս օրինակ ազգային գործերու շուրջ կատարուած ջանքեր բոլոր կուսակցութիւններու համար համեմալիւթեան առիթ ըլլան:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Հանր. նախագահի նախագահութեամբ գումարուած իր վերջին նիստին մէջ Նախարարաց Խորհուրդը տուած է հետեւեալ որոշումները:

1. Երկրաչ. նախարարութեան 5000 ոսկիի վարկ մակաբոյծներու գէմ պայքարելու համար:
2. Մարախի քարոզերու առթիւ պատժուողներու ընդհ. ներու մ:
3. Ծխախոտի մաքսանենգութեան դէմ արգելք:
5. Առեւտրական բոլոր գոտիներու վերանայ համար Լիբանոն—Սուրիական գրամներու գործառնութիւնը:

ԳՍՏԱԿԱՆ ՈՐ ԿՈՋՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

Արդարութեան նախարար Սայէտ Ահմէտ էլ հիւանդին իր պաշտօնատեղիին մէջ մի քանի ժամ տեսակցած է վերադննիչ և վճարեկատու հաններու Ս. Նախագահ Նէճիպկոյուն սուանի Առեւտրական վերաքննիչ Ատեանի նախագահ պրն. Ալֆրէտ Թապէթ ի և վերաքննիչ ու վճարեկ Ատեաններու Գրասենեակի նախագահ պրն. Երեքիւ Գարուալի հետ: Գրասենեակ վերակազմութիւնը գործադրելէ առաջ պրն. Նախարարը ուզած է շօշափել իր պաշտօնակիցներու գաղափարները:

Տեղական ապրանքներու մատակարար կրկնապակում

Եզրպտական կառավարութիւնը իմէջ այլոց, Սուրիական և Լիբանանեան արտադրութեանց մաքսատուքն ալ կրկնապակում ըլլալով կառավարութիւնը ի—Գոմիսիոնութեան միջոցաւ որոշած է զիմում կատարել եզրպտական կառավարութեան Թրիքիէն պատուիրակութիւն մ'ալ Պէյրութ հասած և բողոքած է նարինջի, պանանի և այլ քերթերու ծաղաւտութիւն յաւելումն գէժ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԿԸ ԶՅՈՒՑՆԷ ԻՏԱԼԱԿ, ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԻՐ

Ըստ Տէլի Հիւալի Ժամանակագրի և ամբողջ իտալական սահմանագրութիւնը:

Հռոմի պարպումն և ամբողջացումն փոխադրել պարպումն քաղաքներու ոյժերն ու ամբողջութիւնը:

Սալուայի հովիտները լեցուած են զինուորներով:

Ամանուլլահի Հոմ Կերքայ

Ամանուլլահ Պոլսէն Հոմ վերադարձած է. կըսուի թէ Էլօրսնի մէջ գտնուող իր ուսանող աղջիկը ծնունդով գացած է ապիսի վերադարձայ Պոլսի:

45 Զրահաւորներ Զինական Զուրբերու Մէջ

Օսմականներու պաշտպանութեան համար 43 զրահաւորներ հասած են Զինական շուրհ:

1931 ի Ֆրանսական Պիւտնէն

Նախարարաց Խորհուրդը ամսոյ 13 ին ֆննած է 1931 ի և լեւեացողը, ելի 6 միլիառ յաւելումն 4,5 միլիառ Էլօր Էլ Կա սարուած է:

Ֆրանսական Մեծ Ռազմափորձեր

Իտալական սահմանագրութիւն վրայ պիտի կատարուին մեծ ռազմափորձեր որոնց պիտի մասնակցին Ժամանական լեւեացի և հրետանին, քանի, և օդանաւ:

Այս պարագան մտահոգած է Գաղափարները:

Կանանց Ընտրական Իրաւունք

Ճաբոնի Զեղաւարտութիւնը 35 տարեկան վեր կիներու իրաւունք տուած է ընտրելու և ընտրուելու Թաղապետական պաշտօններու համար:

Հեռախօսէն Վերջ Հեռատեսութիւն

Լոնսոնի Դոյիզէն քաղաքի մէջ կատարուեցաւ խօսում Էլօր մի մեծ տեսութեան փորձը Օգոստոս 8 ին, լուեցաւ Պրն. Սիս. Մէյի մէկ նաղը և միեւնոյն ժամանակ տեսութեան իր դէմը: Յաջորդ օր փորձին ներկայ եղողներ, երբ լուսն փնակի մէջ տեսնուին իսկոյն ճանցան զայն:

Հեռատեսութեան գործը աս մը սինէմաներու կողմէ պիտի ընդունուի:

Ֆրանսո-Րումէն Առեւտրական

Համաձայնութիւն

Ֆրանսո-Րումէն Առեւտրական համաձայնագրի քանակութիւնները դեռ վերջացած չեն: Կը խորհրդակցուի քաղաքի և տեղական արտադրութեանց ներածման եղանակ:

Թոմախտի Դարման

Հակաթոմախտային Միջազգային Խորհրդաժողովին մէջ, Բասթօրեան Հաստատութեան Բոմ. Տօք. Գալէթ յայտարարեց թէ կա լեյի յաղթելով թոմախտի Բո Ֆիլապ թի միջոցներու կիրառումով:

ՊԵՅՐՈՒԹԱՅԱՅ ԿԵԱՆՔ

Տ. ԲԱԲԳԷՆ ԵՊՍ. ԿԻԼԵՍԷՐԵԱՆ ՊԵՅՐՈՒԹԱՅԱՅ

Ամսոյ 14 ին Գրք. Տ. Բաբգէն եպիս. կիլեւսէրեան քաղաք ժամանեց ու մեկնեցաւ Անթիոյի կաթողիկոսարանը, որու կողմակիցութեան պիտի սկսուի. արգէն նախագէս Ամբրէկայէն ժամանած էր Տ. Ծահէ Ե. Վ. Գաղափարները:

ԵՐԱԺՇՏԱՆՈՒՄ

Կը տեղեկանանք թէ Եւրալեւիտ. Զայագիւթեան հիմունքներով ուսուցիչ մը հրուիրուած է յառաջիկայ շրջանի համար, իւրաքանչիւր եկեղեցիէ տասնէ աւելի ձայնեղ երաժիշտներէ բաղկացեալ մեծ երաժիշտախումբ մը պիտի կազմուի զարկ տալու համար եկեղեցական երգեցողութեան:

ՔԵՄՓԻ ԲԱՆԴՈՒՄ

Մարաշ Քէմփ անունով ծանօթ վրահաքաղաքէն 21 ընտրուեցաւ:

պաշտօնապէս հաղորդուած էր ամսոյ 15 ին քանդել իրենց պարագները հակառակ պարագային ոստիկանական ոյժով պիտի կատարուի քանդումը:

Առաջնորդ Սրբաղան վերոյիշեալ ընտանիքներու հաւանութեան վրայ խնդրած է բժշկապետ Պր. Ժիւսէն որպէսզի քանդումը անդի ունենայ մաս առ մաս կնիքաւոր շատ յարմար նկատուելու 45 փոխադրուելու իրենց եղող ընտանիքներ ամսոյ 15 ին սկսած են քանդել իրենց պարագները, որոնց պիտի յաջորդեն նոյն քանակով ուրիշ խումբեր:

ՈՒՍՈՑԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Որքան են յառաջիկայ տարեշրջանի Ուսուցչական ընտրութիւնները: Ուրախալի երեւոյթ մ'է որ պատկան մարմինները կը ջանան ըլլալ աւելի նախաձեռնող կրթական գործին համար:

ՊԵՐՈՒԹԻ ՀԱՅԿԱԶԵՆԸ

Բ. Ե. ՎԵՐԶ

Հայկառու թիւսը միայն չէ որ անհոգի կը պարտը, զարմանալի զուգահեռութեամբ մը բռնակալութեան դէմ առաջին բողոքը բարձրացնող Հայկ Դիւցազնի եւ իր շինութեան մէջ կարեւոր դերը կատարող Հայ Երկրաչափ Պրն. Հայկ Գալէնտէրի:

Գոմիթէն օր Հայկազնի շինութեան աղնիւ գաղափարը յղացաւ կը բաղկանայ Ազգ. Դաշնակցութեան Գաղթ. Տեղաւորման Յանձնախումբի Կեանք Պրն. Պրն. Գալէնտէրի, Կարգի ինքն Բուսաղապարէ, Հայերէն ու Թուրքերէն լեզուներու տեղեկակ Յիսուսեան մի հայր որ շրջած Հայաստանը եւ հայաբնակ կեդրոններ ու դարձած մի անկեղծ հայասէր մը բնասացի սպայ Գոմիթէն Պր. Բաֆալէ եւ տանէ աւելի անդամներէ: Համաձայն մեր քաղաք տեղեկութեանց այս բաղձանկամ գոմիթէի վեր: գրեալ իր, անդամներն են գործին անկեղծօրէն ու անհաւաք զիրօրէն փարոզները:

Կ' Բնակարաններու մեծագոյն մասին շինութեան վերջ, գոմիթէն Հայազգրգուղ կարեւորագոյն պարագան ստող Հայազգրգուղ խնդիրն է, առաջին ամբաներուն անհամաձայնօրէն շատ եղած է հիւանդ, իւր տիրող հիւանդութիւններն են fièvre intermittente dengue որոնց ծաւալման մեծագոյն կը նպաստեն անբարար սննդաւորութիւն, ծանր աշխատանք, անպատշաճ քիւրակութիւն, տնտեսական մտահոգութիւն: Առաջին սովի հաստատուած ընտանիքները զրբեթէ վերծ են հիւանդութենէ: Որոշուած է փողոցները ծառադաշտի ձգալիւթիսի տուններով որոնց իւրաքանչիւրը 14 րոմէ հինգ զրուշ Ս. զայնմանաւ որ այս ծախքը հոգացելի Հայկազնի բնակչութեան կողմէ:

Երեք ամիս առաջ կազմուած Հօխ մը (Հայ Օգնութեան Խաչ) յաջողած է հաստատել բժշկական միսիօն մը, հայթայթել գեղօ այլ եւ պայմանաւորաբար վարձուով տըրամադրել ճանճարգիւններ ընտանիքի մը բաւելու աստիճան մեծ ու 160 Ս. գահեկանի:

Մեզի հաւատեցին թէ Պրն. Ապրա Լապրոսեան ճանճարգիւր կտանեն որ արամադրած է շատ զեղջեալ գինով:

Վստահ ենք թէ գոմիթէն պիտի փութացնէ նաեւ փողոցներու սալար կումը որ յոյժ կարեւոր է առողջապահական տեսակետով:

Ներկայիս կը գտնուին 30 ի մօտ հիւանդներ: Տեղեկացանք թէ երբ ծանօթ հայ բժիշկներ կը ջանալին զոհարարութեան ոգիով փարիլ գործին, անոնցմէ մին, որու անունը կը վերապահենք այժմ, ցաւով գիտեի տուած է թէ զոհարարութիւնը հակառակ է ներկայ պայմաններու:

Հայկազնի շինութեան սովիւ անհրաժեշտ է յիշել Սէնտուի եւ Որդիք վաճառատան յոյժ գովելի օժանդակութիւնը որ քվարկով Սիման [իմէնթօ] եւ երկաթ տրամադրած է Հայկազնի աղքատ բնակիչներուն:

Բ. ՊԱԼԵԱՆ

տարակել, Թրքական յաղթանակները հրապարակել, բացարձակապէս գետազարտ թիւերը չեն հայթիթերու, քանի որ իբրեւ քաղաքական այժմեութիւններ, եւ մասնաւոր ճակատագրականօրէն մեզի համար շահեկան եւրազգործ զէպքեր, մամուլը, պարտաւոր է օրը օրին տալ կատարուող կորուստներու մասնաւոր անդամներուն:

Դիտելի պարագայ մը եթէ կայ ան ալ երկու կրօնակից ցեղերու բաղխումներու հանդէպ մասնաշաղկապ տեսակէտներու կիրառութիւնն է:

Որոշ հոսանք մը, Հօյրենապաշտ պան նկատումներով, կը ջանայ յաղթական ցոյց տալ յեղափոխական քիւլտը, ուրիշներ պարզապէս քաղաքագիտական նկատումներով, կը ջանան անպարտելի ցոյց տալ Անգարայի կառավարութիւնը իբրեւ կապալակեցուած եւ ռազմական առաւելութիւններով օժտուած մի տէրութիւն:

ՕՏԵԱՆ ՈՐԴԻ

Տարօրինակ ձեռքակալութիւն մը

Նաորա Ալուֆ անուն կիրանանցի մը իր Գերմանիա բնակած ասանկուզէ Գերման Ընկերութենէ մը Գրեկ մեծաքանակ գօգտին: Այսօրերն Գերման Արգարութեան Նախարար էն հասած զեկոյցի մը վրայ յիշեալ ձեռքակալութեան է բացատրութիւն տալու համար:

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՀԱՅ. ՕՃԱՌԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

SAVONNERIE BABIKIAN

Այլքը լոյս մաքրասէրներու: Պէյրուի մէջ բացուած է Լիբանանի անդրանիկ հայկական օճառի գործարանը եւրոպական մեքենաներով եւ ձէթով:

ԻՒՒ ՆԱՅՐ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՇՈՒԿԱՌՔԻ ԿԱՍՈՒՐԶԻՆ ԿԻՑ

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻ ԱՆՍՐՅԵԼԻՕՐԵՆ ՈՒՆԻ

= Մաքրողական ոյժ, — Անխառն ու պատրաստուած Մարսիլիական ձէթով, — Յոյժ զիւրամտաշէլի գիներ, — Տեղական եւ եւրոպական բոլոր օճառներէն լաւ, — Արագ փրփրալու եւ ուշ սպառելու յատկութիւն, — Հագուստի զննելու լաւ մաքրելու եւ չմաշեցնելու ոյժ, — Ձեռքերը փափուկ պահելու հրապոյր, — Տաք եւ պաղ ջուրով գործածելու զիւրութիւն

240	կրամնոց մեծ կտորը	6 Ս. Դ.
120	» փոքր »	3 » »
Տեղական օճառի օխան	30	» »

Պապիկեան Գործարանի մէջ եւ հայ նպարաւան առնելու մօտ. Մաքրատեղեր-խնայաւորներ, օգտուեցէ՛ք

Օ Թ Է Լ Մ Է Բ Ս Ի Ն

Պէյրուի ճիւղ երկաթուղիի կայարանին կից:

Մաքուր անկողին, անթերի սպասարկութիւն եւ ընթանեկան խնամք, զին խիստ չափաւոր Դամբորդներ իջէ՛ք օրէլ Մէրսինը — գոն պիտի մնա՛ք

ԻՐԱՎԱՃԱՌ-ԴԵՂԱՎԱՃԱՌ

Մ. ՆԱՃԱՐԵԱՆ

ՆԱՅՐ - ԹԻՐՕ ՓՈՂՈՑ

Գրական. Գիտական, Վիպական եւ ամէն ճեսակ Դասագիրք. եւ զանազան քերթեր

Կեդրոնատեղի «ԼԻԲԱՆԱՆ» հայաթիթի եւ «ԼԻԲԱՆԱՆ» ՏՊԱՐԱՆԻ մէջ պատրաստուած Հարսանեկան եւ մէկն տեսակ տուփերու ու պարկերու:

Ճոխ մթերք զեղերու, անուշահոտ օճառակներու ինչպէս նաեւ ԱՄԷՆ լոյնէ մազի ներկերու:

Կ'ստանան Տպագրական կամ Հրատարակչական ամէն տեսակ գործեր:

Յոյժ դիւրամասցելի ԳԻՆԵՐ

ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԸ ԾԱՌՈՒԻ

Ուզուեան Գրատուն Պէյրուի Մ. Նաճարեան « Նահր Տօնիկեան Գրատուն « (Բէմք) Բարեկ Շահինեան Դամասկոս

Կրթ. Պատուոնեայ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒ

«ԼԻԲԱՆԱՆ»-ի Վարչութիւնը իր արամադրութեան ներքեւ ունի կարող Ուսուցիչներ եւ Մանկապարտիկապետներ: Եւ հազարգուող Ազգային Մարմիններէ կը խնդրուի գիտել Վարչութեան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԻԲԱՆ ԿՈՇԿԱՍԻՐԱՏՈՒՆ ԹՈՐՈՅ ՀՈՃԻ ԳԻՆՈՒԳԻՆԱՆ

Կանանց, արանց եւ փոքրիկներու համար ոյժ նորաձեւ եւ ամէն տեսակ կօշիկներ ապրանք կամ պատրաստ, ՅՈՅԺ ԶԱՓԱԼՈՐ ԳԻՆԵՐ ԵՒ ԶՏՏԱՊԱՂ ԳՈՐԾ: Հաւցել Վասիլ Այա ձեմիլ Պէյրուի:

ՓՆՏՈՒԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՐԾՈՒԾԵՑԷՔ հայկական լաւագոյն եւ առողջապահական

ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ

CIGARETTES MANOUKIAN

ԶԱՆԳԱԿ, ՀԱՅ ԶԱՅՆ, ԱՄԱՆՈՍ, ԼԻԲԱՆ

Համաձայնօր անուանելով

Որոշ իրենց առաւելութիւններով կը գերազանցեն տեղական բոլոր սիկարէթները, ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ սիկարէթները կը ծախուին Ընկերութեան Ցուրն էլ Շրջէքի գործարանի մէջ եւ բոլոր ծխաւաճառներու քով: Լիբանանի եւ Սուրիոյ բոլոր կողմերէն կատարուած մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ յանձնարարութեանց համար ճշգրտապէս եւ խզամիտ գոհացում: Օրական 40000 սպառում:

ԴԻՄԵՑԷՔ ԴԻՄԵՑԷՔ ԴԻՄԵՑԷՔ
ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Փօսթարկ 718 Պէյրուի (Լիբանան)

ԳՈՐԾԱԽՈՐ ԿՈՒՋՈՒԻ

Լիբանանի տպարանի տուփի գործատան համար կ'ուզուին տղջիկ աշխատաւորներ: Տեղական գործ եւ առաջին տարի 30 Ս. Դ. նոր սկսողներու: Փէք ձառուներու համար աւելի գոհացուցիչ պայմաններ: Եւ հազարգուողներ թող գիտեն Լիբանանի Տպարանը մինչեւ Օգոստոս 31

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

Կը պատրաստին՝ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒՆՆԵՐ. — Տետրակ, Գիրք (գործողական, գրական ու վիպական), ԶԱՅԵՐԷՆ ԶՐԱՆՍԵՐԷՆ եւ ԱՐԱՔԵՐԷՆ. — լեզուներով. կտանձնէ Տպագրական ԿԱՄ Հրատարակչական, Ամէն տեսակ գործեր երեք լեզուներով, նաեւ առեւտրական ամէն տեսակ գործեր ինչպէս նաեւ Հարսանեկան Հրաւիրագիրներ

Տուփի գործարան

Կը պատրաստին՝ Շաքարի, Լօղումի, Շօքօլաթի, Կօշիկի, Դեղարանի, Շապիկի ԱՄԷՆ Տեսակ տուփեր քաղցր եւ պատկերներ: Յոյժ դիւրամասցելի պայմաններ ԵՒ խնամեալ ու ճշապան գործ:

ՅԱԿՈՒԵԱՆ ԵՒ ՆԵՂԵՂԱՐԻ

ԼՈՒՋԱՆԱԿԱՐԳ ՀԱՅ ԶՈՒՆԱԳՈՐԾ

Գր. Զաւին ամէն տեսակ աղագործեր գործիքներ, կը ծախեն եւ գրեթէ թրիթիթի ամէն տեսակ գործիքներ: ԶԻՓԻՈՐ ԳԻՆԵ ԵՒ ԻՆՎԵՍՏԻՐ ԲԵՆԵՐԷԿ

ՀԱՅԷ ԲԱՐԻԳԷԼ ԵՍՍ ԲԻՒ ՅՑ ՊԵՐՈՒԹԻ